

عنوان مقاله:

از وحدت عددی تا وحدت احدی تحلیل دیدگاه عطار نیشابوری در باب حقیقت توحید

محل انتشار:

مجله تفسیر و تحلیل متون زبان و ادبیات فارسی (دهخدا)، دوره 10، شماره 36 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

حمیدرضا شیرعلی - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه، ساوه، ایران

ملک محمد فرخ زاد - استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه، ساوه، ایران (نویسنده مسئول)

خلاصه مقاله:

نخستین اصل کلامی، فلسفی و عرفانی مورد اجماع قاطبه ی مسلمانان و جمله ی پیروان ادیان ابراهیمی، اصل توحید است که بی گمان، باور به این اصل خدشه ناپذیر، محصول حقیقت وحدت است که بر سراسر هستی، حکمرانی می کند؛ لکن این مساله را نمی توان نادیده گرفت که حصول معرفت تام نسبت به این قاعده ی متقن و بنیان مستحکم، امری به مراتب، صعب الوصول و دیریاب است و به گواهی عقل و نقل، تنها، بهره ی اوحدی از اولیای الهی گشته است؛ و به بیان دقیق تر و مطابق با فرموده ی عرفای شامخ ممالک اسلامی و مناطق ایمانی، وجه اتم و صورت اصح توحید، در ید اختیار و حد اقتدار انسان کامل اکمل، یعنی جناب ختمی مرتبت است. به باور اندیشمندان اسلامی، شناخت مرز میان وحدت احدی با وحدت عددی، از عهده ی غالب آحاد بشر خارج است؛ و آن چه که ارباب معرفت از آن با عنوان فناء فی الله یاد می کنند، در واقع امر، استغراق در اقیانوس ناپیداگران وحدت احدی است؛ وحدتی که خدای واحدش، به هیچ وجه من الوجوه، قبول ثانی نمی کند. مقاله ی حاضر، عهده دار بررسی موضوع مذکور در آثار فریدالدین محمد عطار نیشابوری است.

کلمات کلیدی:

عطار نیشابوری، توحید، وحدت احدی، وحدت عددی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1304090>

